

стими съ истинното величие. Ако ний, шотландцитѣ, придаваме на нашата набожност до нѣкъдѣ мраченъ характеръ съ това, гдѣто въ недѣлнитѣ дни не пѣемъ, то французитѣ навѣрно биха почитали втория день на недѣлята много по сигорно и по достойно, ако биха прѣкарвали по сериозни първия.

XVII. Хортуващецъ за важното отправление на самовъспитанието, не можемъ разбира са, да не поменемъ и за *молитвата*. Въ нашия наученъ вѣкъ, когато всичко са подлага на анализа (разложение), на секция и схематизация; явява са силно стремление да хортува човѣкъ за знанието като за сила, на която е подчинено всичко. По правилото, че «знанието е сила» (Баконъ), е вѣрно само тамъ, гдѣто са изисква именно знание. При все това, обаче съществува нѣщо по високо отъ знанието; съществувать *живи сили*. А въ нравственния свѣтъ, разбира са, знанието не състави двигателната сила, а стрѣмленieto на горѣ, и това стрѣмление са окривлява съ молитвата. Ако въ човѣка нѣма това стрѣмление, то душата му са провлича (пълзи) и не може да са възнася на горѣ. Разбира са, не мислж, че нѣкой би почналъ да моли Провидението, щото то, за изпълнение желанието му, да измѣни макаръ за минута міровитѣ закони; за това човѣкъ трѣба да бжде вече извънмѣрно занятъ съ своята микроскопическа личностъ и да знае съвсемъ малко (да не кажж никакъ) величието на вселенната. Ний са молимъ, не за да постигнемъ измѣненията на Божиитѣ сждби, а за да би са приучила нашата челоѣческа воля, да са покорява на Божията. До колко ще бжде чута нашата молитва, въ всякой отдѣленъ случай, това ний не можемъ да кажемъ; но ний можемъ да бждемъ увѣрени, че ний естественното и дѣйствителното сръдство да съгласуваме нашата най добра природа съ источника на всичко живуще са съдържа въ постоянното душевно общение съ този источникъ и въ приучванието себѣ си на тѣзи благоговѣйна възприемчивость, която само прилича на творението къмъ твореца. За това, младо момче, оставайте си винаги вѣрни на чув-